

PROTOCOL

Încheiat astăzi 08.12.2021, între:

Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, reprezentat legal de domnul Constantin-Daniel CADARIU, în calitate de Ministru,
și

Federația Patronatelor din Turismul Romanesc (F.P.T.R.), singura federație reprezentativă la nivel de ramură turism, reprezentată legal prin domnul Mohammad MURAD, în calitate de Președinte,

cu ocazia detalierii și stabilirii modului de implementare a măsurilor propuse de F.P.T.R., și preluate în Programul de Guvernare în vederea relansării turismului, ramură grav afectată de efectele pandemiei Covid 19.

I. Programe cu impact național

A) Stoparea distrugerii capitalului românesc din turism prin luarea unor măsuri foarte urgente și modificarea legislației

Măsuri ce trebuie luate în regim de urgență:

1. **Măsura - M2 – Capital de lucru** discutată și reglementată în anul 2020 nu a fost încă finalizată. Peste 3500 de operatori economici nu au semnat și nu au primit sumele convenite din lipsă de fonduri alocate.
2. **Măsura - M3 – Capital pentru investiții** a fost desființată. S-a reintrodus prin acțiunea 4.1.1 administrată de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin Programul Operațional Competitivitate. În prezent ghidul nu este finalizat iar termenul final de depunere a proiectelor este 31.12.2021.
3. **Măsura - M4 – HORECA 20%** este întârziată. Cu un efort deosebit, se pot plăti celor aproximativ 8.000 de operatori economici pro-rata de aproximativ 47% până la data de 23.12.2021, aproximativ 200 milioane euro. Diferența sumei de aproximativ 220 milioane euro trebuie prevăzută în Bugetul de Venituri și Cheltuieli pentru primul trimestru al anului viitor.

4. **Măsura ElectricUp** – foarte importanta pentru structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de pe litoral. In prezent este blocata la Ministerul Energiei. Se refuza semnarea listelor care cuprind operatorii economici a caror dosare, inclusiv proiectele tehnice, au fost aprobate.

5. **Măsură nouă – M5** – privind decontarea cheltuielilor cu materialele/echipamentele care au fost necesare pentru măsurile sanitare impuse prin lege de la declararea stării de urgență/alertă și au fost înregistrate în evidența contabilă în perioada 2020 – 2021 de către operatorii economici din turism, alimentație publică și organizatori de evenimente.

6. **Măsură nouă – M6 – măsuri compensatorii aferente pierderilor înregistrare în anul 2021 de operatorii economici din turism, alimentație publică și organizatorii de evenimente în special a celor din municipii, orașe și din stațiunile balneare care vor înregistra în anul 2021 o cifră de afaceri mai mica, cu 30% - 40% raportat la anul 2019.** Restricțiile impuse de autorități în timpul anului 2021 trebuie să vină la pachet cu compensații financiare.

În condițiile actuale estimăm că, din punct de vedere turistic, anul 2022 va fi cel mai dificil an de la izbucnirea pandemiei dacă viitorul guvern nu va dispune măsuri imediate.

Modificări/completări legislative urgente:

7. **Vouchere de vacanță** – finalizare emitere O.U.G – aflată în dezbateri publice, Comisia de Dialog Social din 09.12.2021- ora 12:00 M.A.T.
Propunem modificarea Art.IV din proiectul OUG, astfel
* **Alin (1) “Voucherele de vacanta se emit, incepand cu anul 2022 doar pe support electronic”**
* **Alin (2) “Prin derogarese prelungeste pana la data de 30 iunie 2022”. Proiectul OUG prevede data de 31 decembrie 2022.**

8. **Legea Turismului (PL-x nr. 411/2019)** – au trecut peste 2 ani de când proiectul legii turismului a fost înregistrat la Senat. În prezent se află la Camera Deputaților, în cadrul Comisiei de Industrii care trebuie să adopte raportul final pentru a ajunge la vot. Proiectul de Lege al Turismului s-a dorit să reprezinte ”Constituția Turismului Românesc” și a fost discutat în anul 2017 cu toate confederațiile patronale și sindicale la nivel national, cu federațiile/organizațiile patronale,

asociațiile profesionale/promovare etc parcurgând etapa legală de dezbatere publică la nivelul întregii țări. Imediat după promulgare până la data intrării în vigoare a acesteia erau pregătite modificările la toate actele normative subsecvente care reglementează activitatea de turism – peste 75 acte normative unele cu o vechime de peste 20 ani ce sunt inaplicabile în acest moment.

9. SIEATR – Sistemul Informatic de Evidență a Activității de Turism din România. Acest sistem informatic este capitol din proiectul Legii Turismului și trebuie introdus de urgență pentru a putea avea o evidență clară a activității de turism din țară (statisticile rezultate vor evidenția unde sunt necesare investițiile publice) dar și pentru creșterea gradului de siguranță națională.

10. Continuarea Master Planul-ui de investiții în turism început în anul 2017 și întrerupt (din neglijență) din cauza neprorogării termenului. Modificarea **HG 558/2017** – privind Programul pentru dezvoltarea investițiilor în turism astfel încât autoritățile publice locale să poată să depună în continuare proiecte pentru că termenul inițial final a fost 31.12.2020.

11. Plajele turistice. Legislația specifică administrării acestora trebuie modificată în sensul, în care, la licitație trebuiesc înaintate spre închiriere **doar** cele care îndeplinesc toate condițiile de utilități (canalizare, alimentare cu apă și energie electrică). Modificarea legislației trebuie să elimine intermediarii și să asigure plajă suficientă celor care dețin structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare și care de regulă o acordă gratuit turiștilor prin pachetele de servicii turistice. De asemeni, plajele, care prezintă vegetație abundentă, zone stâncoase, bolovăniș, mlaștină sau plajă submersă periculoasă poate fi folosită doar în scopuri de agrement nautic sau alte forme de divertisment (exclus plajă turistică). Demolarea tuturor construcțiilor ilegale de pe plajă și autorizarea de beach-baruri cu arhitectură specifică prestabilită (2-3 modele autorizate) cu amplasare doar în zona dinspre uscat a plajei și racordate la toate utilitățile. Plajele situate în stațiuni turistice, obligatoriu să fie clasificate. Conducătorul autorității administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului și reprezentanții acesteia să se implice în obligarea autorităților publice locale de a nu mai elibera autorizație de funcționare în lipsa certificatului de clasificare emis de autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului. Pentru respectarea legislației, implicarea reprezentanților Administrației Naționale Apele Române prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea – Litoral, de a solicita operatorilor economici cu care au contracte de închiriere sau

urmează a închiria plajă, să prezinte autorizația de plajă emisă de autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului, sub condiția denunțării contractului.

12. Îmbunătățirea legislației naționale prin care autoritatea publică locală să asigure utilitățile până la intrarea pe plajă.

13. Actualizarea Legii Prevenirii nr.270/2017 - a fost identificată o lipsă a legiferării pentru scufundări în scop turistic. La data prezentei activitatea de scufundare aparține exclusiv Ministerului Apărării Naționale dar nu este reglementată activitatea “**scufundare turistică ghidată**” în scop recreativ.

Considerăm că este necesar ca această activitate să fie reglementată și în C.O.R. (Clasificarea Ocupațiilor din România).

14. Fiscalizarea tips-ului începând cu 01.01.2022 și impozitarea cu 10% din 01.01.2023 pentru activitățile specifice turismului (cazare, alimentație publică etc), activităților de alimentație publică neclasificate având un impact **pozitiv** la bugetul statului – aproximativ 5-7 milioane euro/an.

15. Modificarea Codului Fiscal privind impozitarea contravalorii cazării și a meselor angajaților asigurate de angajator - în prezent acestea fiind considerate avantaje de natură salarială și sunt impozitate cu 45%. Propunem impozitarea cu 10% (așa cum sunt impozitate tichetele de masă) pentru o sumă fixă lunară ce reprezintă contravaloarea cazării și a meselor pentru personalul angajat cu timp integral de muncă și care are domiciliul în altă localitate din țară (care nu face naveta) sau în străinătate.

16. Modificarea legislației drepturilor de autor Legea 8/1996. Modificarea, astfel încât, operatorii economici din turism și din alimentație publică să plătească remunerația doar pentru turistul/clientul cazat respectiv clientul consumator.

În prezent există 5 organisme de gestiune colectivă, care colectează și obligă operatorii economici din turism/alimentație publică la plata de remunerații, din cele 19 organisme de gestiune colectivă avizate de ORDA:

#UCMR-ADA – pentru comunicare publică a operelor muzicale;
#CREDIDAM- pentru comunicare publică drepturi conexe ale artiștilor interpreți și executanți;

#UPFR – pentru comunicare publică drepturi conexe ale artiștilor interpreți și executanți;

#UPFR-ARGOA – pentru producători de fonograme;

#DACIN-SARA – pentru comunicare publică a operelor cinematografice și audiovizuale;

Pe lângă aceste organisme de gestiune colectivă, pot fi autorizate de ORDA, conform Legii nr. 8/1996 a drepturilor de autor și alte activități conexe.

Fiecare dintre organismele de gestiune colectivă negociază cu asociațiile reprezentative de utilizatori metodologii pentru stabilirea remunerațiilor.

Astfel fiecare utilizator din turism este obligat în prezent să elaboreze documentații și să obțină 5 licențe și să plătească 6 remunerații: 2 remunerații CREDIDAM, 1 remunerație UPFR, 1 remunerație UCMR – ADA, 1 remunerație UPFR-ARGOA, 1 remunerație DACIN – SARA;

Remunerația trebuie stabilită în funcție de gradul de ocupare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare a utilizatorilor din turism.

În ultimii 3 ani (2019-2021) indicele de utilizare netă a capacității de cazare în România este de 22,67%. În prezent se plătește o remunerație mai mare cu 77,33%, fiind calculată la un grad de ocupare de 100%.

În cazul unei structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare, remunerația trebuie să fie plătită pentru structurile de cazare și nu pentru fiecare activitate desfășurată în spațiile din imobil: restaurant, lobby, recepție, lift, etc, pentru că prestarea serviciilor se adresează clienților cazați– un turist nu se poate afla în mai multe locuri din imobil în același timp.

Pentru restaurante remunerația trebuie stabilită la numărul de clienți efectivi, pentru că autorizațiile de la primării sunt emise pe numărul de locuri și suprafața comercială.

Pentru structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare remunerația să fie stabilită diferențiat în funcție de clasificare (stele/margarete), GRAD DE OCUPARE.

Conform art.16 și considerentului nr. 31 al Directivei 2014/26/UE, remunerația trebuie să fie rezonabilă.

17. Modificarea normelor metodologice de clasificare incluzând procedura specifică aferentă persoanelor fizice. Clasificarea tuturor unităților de cazare, inclusiv cele de până la 5 camere, administrate de persoane fizice.

18. Stabilirea unor măsuri ferme și predictibile cu sancțiuni imediate pentru stoparea răspândirii Covid-19 diferențiate pentru:

- Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare care pot avea inclusiv unități de alimentație publică impuse (obligatorii pentru obținerea clasificării cu stele sau margarete)
- Structuri de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică independente sau unități de alimentație publică conform HG 843/1999.
- Corelarea legislației naționale privind activitatea de turism în România cu măsurile ce se impun pentru combaterea pandemiei de Covid-19

Ex. 1 – Turistul cazat nu mai trebuie verificat la restaurantul/barul unității de cazare și/sau la plaja deținută de unitatea de cazare.

Ex. 2 – Dacă un turist vine cu avionul la ora 21:30, ajunge în unitatea de cazare după 22:00 și are prevăzut în contract cină, unitatea de cazare este obligată să asigure masa și astfel încalcă legislația în vigoare.

19. Stațiunile balneare și turistice – eliminarea neconcordanțelor legislative

SITUAȚIA DE FAPT:

În prezent, atestarea stațiunilor turistice de interes național sau local se realizează în temeiul H.G. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice. Verificarea îndeplinirii criteriilor de atestare a stațiunilor turistice se face de către Direcția Generală de Turism.

- Acordarea statutului de stațiune balneară, climatică sau balneoclimatică se face în baza O.G. 109/2000 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice și asistența medicală balneară și de recuperare, și H.G. 1154/2004 privind aprobarea Normelor tehnice unitare pentru realizarea documentațiilor complexe de atestare a funcționării stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice și de organizare a întregii activități de utilizare a factorilor naturali. Verificarea criteriilor de atestare a funcționării stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice și de organizare a întregii activități de utilizare a factorilor naturali se realizează de către Ministerul Sănătății.
- Având în vedere că actele normative menționate mai sus nu au fost actualizate, se impune actualizarea și armonizarea acestora conform reglementărilor Uniunii Europene.

20. Eliminarea concurenței neloiale între unitățile balneare aparținând CNPP și cele aparținând turismului conform recomandărilor Consiliului Concurenței – adresa nr.14789/04.10.2016, anexată

II. Marketing și promovare.

În următorii 5 ani, România trebuie să devină o destinație atractivă care să conteze pe harta turistică a Europei pentru acele forme de turism pentru care există surse de avantaj competitiv susținute.

Obiectivul general de marketing:

Formarea/consolidarea sau, după caz, schimbarea imaginii României pentru fiecare microdestinație componentă pentru fiecare piață selectată, prin eforturi de marketing susținute, pornind de la analize și studii de marketing efectuate permanent, în colaborare cu mediul academic, cu INCDT etc.

Obiectiv de marketing:

Obținerea unei cote de piață importante pentru formele de turism principale

a) pentru turismul intern astfel încât România să poată deveni în scurt timp atractivă pentru unele segmente de piață, în paralel cu menținerea /fidelizarea altor segmente de piață rentabile prin:

- atingerea unor valori mari ai indicatorilor calitativi (ex.,durata medie a sejurului, gradul de satisfacție /fidelizare etc.)

b) pentru turismul internațional astfel încât România să devină competitivă, prin eforturi susținute de marketing, cu ierarhizarea formelor de turism în funcție de resursele turistice ale fiecărei microdestinații și, mai ales prin țintirea acelor piețe pentru care există surse de avantaj competitiv, și prin oferirea unor produse turistice corespunzătoare.

Strategii de marketing:

- 1) dezvoltarea unui parteneriat public-privat pentru realizarea OMD-urilor în concordanță cu obiectivele destinației și cu cele ale susținătorilor turismului.
- 2) activități de promovare/campanii de promovare online în cadru planificat de comunicare integrată

Este necesară planificarea strategică a destinației România cu - realizarea unor planuri /programe de marketing pentru fiecare destinație turistică /formă de turism /piață țintă, corespunzător resurselor turistice, ierarhizate în funcție de valoarea lor, ce vor avea drept obiectiv final realizarea brandurilor turistice la nivel local, regional /zonal și național al destinației România.

Completarea legislației privind OMD-urile.

- Asocierea între OMD-uri de la nivel local să fie de utilitate publică de la momentul în care acestea s-au asociat și există hotărâre definitivă de instanță.
- Taxele speciale aferente activității turistice :
 - de promovare plătite de operatorii economici
 - de stațiune - city tax plătite de turiști conform Hotărârilor Consiliilor Locale/General

să fie transferate, obligatoriu, în proporție de minim 85% către OMD local conform Statutului OMD.

Consideram ca:

- actuala legislație permite constituirea OMD-urilor la nivel local cu o simplă consultanță a unui birou de avocatură.
- în P.N.R.R. – Capitolul Turism – OMD-uri, ar trebui prevăzut stimularea primelor 20-30 OMD-uri la nivel local, nu prin fonduri alocate pentru consultanță la constituire, ci cu sume semnificative în funcție de numărul de locuri de cazare pentru desfășurarea în bune condiții a primelor acțiuni în urma constituirii.

III. Reglementarea dublei autorizării pentru unitățile de alimentație publică clasificate impuse și independente

Structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare împreună cu structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică aferente - restaurant și bar - sunt clasificate de autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului conform certificatelor de clasificare, iar structurile de primire turistică **cu funcțiuni de alimentație publică sunt unități impuse.**

Prevederile Regulamentului aprobat prin H.C.L-uri se aplică **unităților de alimentație publică, așa cum acestea sunt reglementate de H.G. nr. 843/1999 privind încadrarea pe tipuri a unităților de alimentație publică neincluse în structurile de primire turistice .**

H.G. nr. 843/1999 privind incadrarea pe tipuri a unitatilor de alimentatie publica neincluse in structurile de primire turistice **exclud unitatile de alimentatie publica impuse(din cadrul structurilor de primire turistice cu functiuni de cazare), fiind aplicabila doar unitatilor de alimentatie publica independente neclasificate.**

Structura de primire turistica cu functiuni de alimentatie publica poate fi:

a) INDEPENDENTA — aceasta nu este necesara in vederea obtinerii certificatului de clasificare a structurii de primire turistica cu functiuni de cazare si poate fi amplasata in exteriorul sau interiorul perimetrului acesteia -dar va avea obligatia sa isi obtina clasificarea ca unitate de sine statatoare structura turistica cu functiuni de alimentatie publica **aflata in statiuni turistice si localitati urbane;**

b) IMPUSA (se afla in interiorul sau in perimetrul unitatii de cazare - complex turistic, hotel, pensiune cu servicii de alimentatie este necesara in vederea obtinerii certificatului de clasificare a structurii de primire turistica cu functiuni de cazare sau asigura serviciile necesare tipurilor de cazare si este amplasata in perimetrul structurii de primire turistica cu functiuni de cazare pe care o deserveste.

Primariile, Consiliile Locale, Politia Comunitara, fac o gresita aplicare a dispozitiilor legale, unitatilor de alimentatie publica impuse clasificate de autoritatea publica centrala responsabila în domeniul turismului, acestea fiind deja autorizate prin emiterea certificatelor de clasificare ca unitati impuse obligatorii si nu necesita emiterea unei autorizatii de functionare din partea autoritatilor locale.

Trebuie o reglementare legala, speciala, care sa preintampine abuzul primariilor. In prezent exista o dubla autorizare a unitatilor de alimentatie publica impuse si independente clasificate.

Unitatile de alimentatie publica clasificate, sunt de acord sa plateasca taxa de functionare a unitatii de alimentatie publica, dar consideram ca nu este nevoie de autorizare.

IV. Consiliul Consultativ al Turismului (C.C.T) – emitere Ordin de Ministru pentru constituire.

- Stabilirea: criteriilor privind dobândirea calității de membru al C.C.T.;
- Statutul Consiliului Consultativ al Turismului
- Regulamentul de organizare și funcționare al C.C.T.

Ministerul Antreprenoriatului și Turismului
Ministru,
Constantin-Daniel CADARIU

Federația Patronatelor din Turismul Romanesc
Președinte,
Mohammad MURAD,

Organizația de Management al Destinației Mangalia
Președinte,
Dumitru FILIP